

Ann Lundborg
Utvecklare folkbildning och bibliotek
040-675 37 31
ann.lundborg@skane.se

Datum 2021-09-29
Dnr/Ärendenr 2021-KU000442

1 (6)

Region Skånes fördelningsmodell för regionalt verksamhetsstöd till studieförbunden i Skåne

Övergripande mål och inriktningar

Studieförbunden är en del av det civila samhället och ger genom sin pedagogiska verksamhet och sina kulturengagemang invånarna möjlighet till livslångt lärande, delaktighet i kulturlivet och möjlighet att vara samhällsaktiva.

Folkbildningen ska vara "fri och frivillig" vilket innebär att den inte regleras av staten och att den riktar sig till vuxna människor som själva bestämmer om de vill delta. Folkbildningen finansieras till allra största del av det offentliga genom anslag och bidrag från stat, regioner/landsting och kommuner.

Regions Skånes kulturnämnd ger verksamhetsbidrag till studieförbund för folkbildningsverksamhet i Skåne. I den regionala utvecklingsstrategin, "Det öppna Skåne 2030", pekas utvecklingsmål ut som ska vara gemensamma för alla verksamheter. Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet, vara en stark tillväxtmotor, stärka mångfalden av goda livsmiljöer, ha en frisk miljö och en hållbar resursanvändning, ställa om för att klara välfärden och vara globalt attraktivt.

Utvecklingsstrategin ger Kulturnämnden en särskild uppgift genom att peka på att Skåne ska vara en stark, öppen och innovativ kulturregion där alla känner sig välkomna och där kulturen är livskraftig i hela Skåne. Kultur och bildning ger viktiga bidrag till god samhällsutveckling:

"En långsiktigt hållbar samhällsstruktur med ett rikt kulturliv, föreningsliv och stort ideellt engagemang utgör ett kitt i samhällsutvecklingen, och bidrar till hög livskvalitet och förbättrad folkhälsa." (*Det öppna Skåne 2030*, sid 17)

I Regional kulturplan för Skåne 2021-2024 fördjupas den regionala utvecklingsplanen inom kulturområdet. Kulturplanen utgår från tre vägledande principer: Kulturens egenvärde

- Kulturens demokratiska grund
- Kulturens kraft i samhällsbygget

Utifrån detta sätter kulturplanen fokus på fem utvecklingsområden som ska vara gemensamma för alla kulturverksamheter. Utveckling ska gälla:

- Delaktighet och medskapande
- Konstnärligt skapande
- Kulturens rum och platser
- Barn och ungas rätt till kultur
- Digital utveckling

Kulturnämndens finansiering ska vara långsiktig och förutsägbar och främja ett rikt och dynamiskt kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets. Det ska ge fler invånare förutsättningar att delta i och ta del av kultur på lika villkor.

Statliga och regionala syften för folkbildningen

Region Skåne utgår från fyra statliga syften som folkbildningsförordningen (2015:218) anger för det statliga stödet till studieförbunden. Detta innebär ett stöd för verksamhet som bidrar till att:

- Stärka demokratin
- Göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- Bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Region Skånes finansiering av studieförbunden ska ses som ett komplement till statens finansiering av studieförbunden. Där det statliga bidraget ska ge studieförbunden organisatoriska förutsättningar att finnas med verksamhet av god kvalitet i hela landet och för prioriterade grupper, så ger Region Skåne bidrag som ett stöd för studieförbundens möjlighet att medverka i den regionala utvecklingen av Skåne.

Regionen vill genom sitt stöd till studieförbunden:

1. stödja statens fyra folkbildningspolitiska mål
2. ge studieförbunden förutsättningar att verka för en gynnsam regional utveckling av folkhälsa, kultur och bildning samt aktiviteter som upprätthåller och stärker demokratiska värderingar genom befolkningens samverkan i olika former
3. öka tillgängligheten till folkbildning för fler bosatta i Skåne

4. förstärka utvecklingsarbeten inom valda delar av kulturplanen samt synliggöra bildningsförbundens insatser i Skåne på området.

Region kulturplan för Skåne 2021-2024 pekar också på att Region Skåne och folkbildningen tillsammans ska:

- skapa förutsättningar för lokal kulturutveckling i kommunerna
- verka för långsiktiga samarbeten mellan folkbildningen och professionella konst- och kulturaktörer
- lotsa in nya målgrupper i konst- och kulturlivets sammanhang.

Dialoger och samverkan

Region Skånes stöd till studieförbunden ska bygga på dialog. Utgångspunkt är den i samverkan satta regionala kulturplanen samt folkbildningens egna mål. Uppföljning av verksamhet och verksamhetsbidragsanvändning och utfall, görs dels genom skriftlig redovisning, dels via årliga samtal.

Mellan Region Skåne och studieförbunden finns särskilt framtagna överenskommelser för samverkan utan koppling till fördelning av verksamhetsbidrag, *Överenskommelsen Skåne* och *Överenskommelse mellan folkbildningen och Region Skåne*. Dessa överenskommelser syftar till att stärka samverkan mellan fler delar av Region Skånes verksamhet, studieförbunden och övriga organisationer inom den idéburna sektorn, Föreningen Skånes studieförbund i samverkan – SISAM är en viktig aktör som stödjer samverkan mellan de tio studieförbundens samt driver utvecklingsarbetets inom ramen för dessa överenskommelser.

Som del av bidragsmodellen tas årliga gemensamma beslut kring utvecklingsteman kopplade till kulturplanen och med särskild redovisning.

Villkor och definitioner

Region Skånes verksamhetsstöd ges endast för verksamhet som bedrivs i Skåne eller som specifikt kommer verksamhet i Skåne till del, och endast för folkbildningsverksamhet som berättigar till statsbidrag.

För att få del av Region Skånes verksamhetsstöd ska studieförbundet:

- vara godkänt för statsbidrag av Folkbildningsrådet
- följa organisationen Studieförbundens gemensamma överenskommelser, etik- och kvalitetsarbete
- ha distrikt i Skåne eller motsvarande regionalt organ med egen styrelse
- ha *regional verksamhet* som ger både regionala och lokala effekter i Skåne
- dokumentera och rapportera sin verksamhet i Skåne och/eller sådan verksamhet som beräknas ha effekt för Skåne, samt följa Region Skånes anvisningar för ansökan och redovisning av bidrag

- årligen följa det som gäller i Villkor för verksamhetsstöd

Med *regional verksamhet* avses verksamhet som studieförbundsdistriktet eller motsvarande regionalt organ har genomförandeansvar för, vilket medför ansvar för verksamhets- och ekonomisk redovisning, uppföljning och utvärdering.

Till dessa grundläggande villkor, kommer folkbildningens särskilda villkor om redovisning av måluppfyllelse inom gemensamt beslutade områden som upprättas årligen i dialog mellan studieförbunden och Region Skånes kulturförvaltning.

Studieförbund som mottar regionalt anslag, medger Region Skåne rätt att företa revision. Efter begäran ska de uppgifter och verifikationer lämnas, som Region Skåne behöver för sin granskning och vidare ställningstaganden.

Upptäckta felaktigheter i statistik som lämnats till SCB och som gäller verksamhet i Skåne, ska omgående rapporteras till Kulturförvaltningen i Region Skåne.

Fördelning av regionalt verksamhetsstöd

Kulturnämnden avsätter årligen i budgeten en bidragsram för studieförbunden.

Fördelningsnyckeln avser stödja den regionala utvecklingsstrategin och den Regionala kulturplanen särskilt vad gäller målsättningen att kultur- och bildningsverksamhet. Den ska nå ut i hela Skåne och till alla invånare. Fördelningsnyckeln ska också upprätthålla studieförbundens självständiga verksamhetsutveckling och möjlighet att erbjuda invånarna i Skåne att delta i aktiviteter utifrån den mångfald av ideriktningar som deras verksamhet representerar.

Fördelningsnyckel:

- 70% av bidraget fördelas efter andel sammanlagd volymverksamhet i Skåne, beräknat som studietimmar.
- 20% av bidraget fördelas efter antalet unika deltagare i studiecirkel i Skåne.
- 10% av bidraget fördelas lika mellan studieförbunden för tematisk utveckling efter gemensamt satta teman utifrån aktuell regional kulturplan.

En studietimme i studiecirkel och annan folkbildning är 45 minuter. Ett kulturprogram motsvarar 9 studietimmar. Om Folkbildningsrådet tar nya beslut följer vi dem gällande studietimmarnas valör.

Beräkningsunderlag hämtas från SCB.

- Studietimmar och antal unika deltagare beräknas på snittet från de två senast avslutade och inrapporterade verksamhetsåren dvs statistik från 2 och 3 år tillbaka.

- En deltagare kan enbart räknas som unik en gång under ett verksamhetsår.
- Temana för tematisk utveckling sätts i samråd mellan Kulturförvaltningen och SISAM och kan gälla för flera verksamhetsår, dock med årlig redovisning för hur man arbetat med temat.
- Bidragsdelen tematisk utveckling redovisas genom särskilt överenskomna presentationsformer.

Region Skåne följer Folkbildningsrådets villkor för vad som kan räknas som kulturprogram, annan folkbildning och studiecirkel.

Återbetalningsskyldighet

Studieförbund som inte lever upp till gemensamt satta mål kan bli återbetalningsskyldigt. Brister i överenskommen måluppfyllelse kan medföra reducerat anslag.

Studieförbund kan bli återbetalningsskyldigt för bidragsdelen tematisk utveckling om ingen redovisning som kan godkännas lämnas in efter överenskommen tid.

Om studieförbund underlåtit att till Region Skåne korrigera felaktigt inrapporterad statistik inom skälig tid efter att felet upptäckts och som använts eller används för fördelning av Region Skånes bidrag, kan studieförbundet bli återbetalningsskyldigt för ett belopp om minst 5 % av det utbetalade verksamhetsbidraget från Region Skåne.

Ansökan och redovisning

Ansökan görs årligen enligt särskild ordning.

Den ekonomiska redovisningen ska innehålla en särskild resultaträkning för den verksamhet som genomförts i Skåne.

Redovisning innebär också att verksamhetsplan och verksamhetsberättelse lämnas. Verksamhetsplanen ska tydligt beskriva önskade effekter både regionalt och lokalt som man vill uppnå inom de kulturpolitiskt motiverade delarna och den profilerade kultur- och bildningsverksamheten. Verksamhetsberättelse ska beskriva måluppfyllelse i förhållande till villkor för verksamhetsbidrag och verksamhetsplan och en beskrivning av hur man arbetar med att utveckla kvaliteten i verksamheten.

Verksamhetsberättelsen ska redogöra för hur man under året arbetat med internkontroll av bidragsberättigat underlag som rapporterats in till SCB och som gäller Skåne. Därutöver sker en extern uppföljning årligen med inriktning på mål enligt aktuell kulturplan. Syftet med uppföljningen är att främja utveckling och lärande. Vilket mål i aktuell kulturplan som ska belysas bestäms inför varje år i samråd mellan Kulturnämnden och studieförbunden. Gemensam återkoppling sker under december månad varje år.

Information om beslut och utbetalning

Beslut fattas när Region Skånes kulturnämnd tar beslut om verksamhet och budget för verksamhetsåret. Utbetalning av beräknat anslag sker kvartalsvis.

Bidragets konstruktion kopplat till syfte och mål

Syfte	Bidragsdel	Argument/resonemang
<p>Stödja statens fyra folkbildningspolitiska mål</p> <p>Stärka studieförbundens förutsättningar att verka för engynn-sam regional utveckling av folkhälsa, kultur och bildning</p> <p>Stödja aktiviteter som upprätthåller och stärker demokratiska värderingar genom invånarnas engagemang i gemensamma frågor och för en gemensam framtid.</p>	<p>70 %</p> <p>Andel sammanlagd volym verksamhet beräknat som studietimmar.</p>	<p>Det är verksamheten i stort som har betydelse för samhällsutvecklingen.</p> <p>Vara del av samverkansmodellen.</p>
<p>Öka tillgängligheten till folkbildning för fler bosatta i hela Skåne.</p>	<p>20 %</p> <p>Antalet unika deltagare i studiecirklar.</p>	<p>Ger incitament att utveckla verksamheten så att fler individer nås av folkbildning av hög kvalitet utifrån studieförbundens specifika bildningspedagogik/bildningsmetoder.</p>
<p>Förstärka utvecklingsarbeten inom valda delar av kulturplanen samt synliggöra bildningsförbundens gemensamma insatser i Skåne på området.</p>	<p>10 %</p> <p>Tematisk utveckling/samverkan</p>	<p>Fördjupa dialog</p> <p>Förnya det utvecklingsarbete som tidigare gjorts genom särskilda forskningsinsatser</p> <p>Stärka folkbildningen som sektor.</p>